

Activiteitenverslag 2010

prevent

Instituut voor preventie
en welzijn op het werk

De troeven

Mensgericht werken

Prevent hecht veel belang aan de betrokkenheid, motivatie en inzet van werknemers. Daarom stelt het instituut de relatie mens-werk centraal. Investeren in de mens op het werk is immers niet alleen een ethische maar ook een economische noodzaak.

Kwaliteit eerst

Prevent is ISO 9001 gecertificeerd. De kwaliteit van de producten en diensten wordt voortdurend geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd. Hiervoor zorgen in eerste instantie de eigen deskundigen. Bovendien begeleiden externe specialisten, redactiecomités en stuurgroepen de producten en diensten gedurende de verschillende fasen van hun levenscyclus.

Concreet

De aangeboden producten en diensten zijn niet alleen degelijk onderbouwd maar hebben ook een belangrijke praktische relevantie. Klanten en partners kunnen bovendien overstappen op maatwerk. Prevent speelt hiermee maximaal in op de specifieke behoeften van de partners en de klanten.

Actueel

De meest recente inzichten en informatie worden door deskundigen dagelijks opgevolgd, geïnterpreteerd en verwerkt. Deze informatie en kennis wordt onmiddellijk geïntegreerd in de verschillende producten en diensten.

INHOUD

1	De missie en visie	5
1.1	Missie	5
1.2	Visie	5
2	De focus op	6
2.1	Ergonomie	6
2.2	Gezondheidsbevordering op het werk	7
2.3	Mentale gezondheid op het werk	7
2.4	Disability Management	9
2.5	Jongeren op het werk	10
2.6	Welzijn op het werk in KMO's en bij zelfstandigen	10
2.7	Veiligheidscultuur	11
2.8	Kosten en baten van een preventiebeleid	11
3	Een grote diversiteit in de projecten	12
3.1	Onderzoek	12
3.2	Consultancy	19
3.3	Publicaties	19
3.4	Informatie	22
3.5	Training	23
4	In contact met de omgeving	26
4.1	Nieuwsbrieven	26
4.2	Pers	26
4.3	Netwerken en partners	27
5	Mensen en middelen	32
5.1	De mensen	32
5.2	Het kwaliteitssysteem	33
5.3	De middelen	34
5.4	Het bestuur	36

Met dank aan

De dienstverlening van Prevent kon rekenen op financiële steun van de arbeidsongevallenverzekeraars verenigd binnen Assuralia en van andere nationale en internationale instanties waarmee het instituut samenwerkingsovereenkomsten heeft afgesloten. Prevent dankt alle organisaties en instituten voor hun steun en vertrouwen. Dit geeft het instituut de mogelijkheid activiteiten te ontplooiën in het algemeen belang en onderzoek op te zetten in nieuwe domeinen, en dit niet alleen voor het onderbouwen van de eigen producten en diensten, maar ook voor de ondersteuning van de preventie en het welzijn op het werk in het algemeen.

1 De missie en visie

1.1 Missie

Prevent, instituut voor preventie en welzijn op het werk, ontwikkelt activiteiten met het oog op een positief effect op de levenskwaliteit van werknemers en op de duurzame performantie van organisaties.

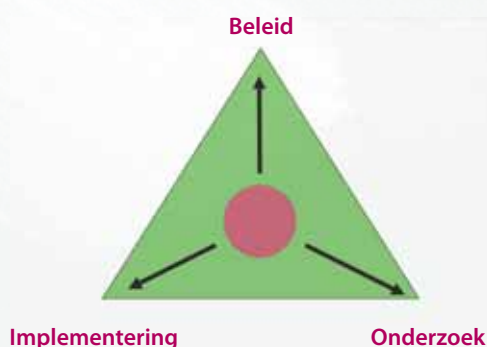
Het instituut verzamelt en ontwikkelt wetenschappelijk onderbouwde informatie over welzijn op het werk en verspreidt ze via verschillende dragers naar diverse doelgroepen. De activiteiten van Prevent zijn dan ook gericht op het verhogen van het welzijnsbewustzijn en op het creëren van een preventiecultuur.

Prevent heeft de ambitie om uit te groeien tot een nationaal en internationaal erkend kennis- en onderzoeksinstituut.

1.2 Visie

Prevent streeft ernaar producten en diensten uit te werken die actueel, betrouwbaar en praktisch relevant zijn en die inspelen op de behoeften van een veranderende wereld. Prevent kiest er dan ook voor zijn activiteiten te baseren op kennis en ervaringen uit het werkveld, de onderzoekswereld en het beleid. Het instituut ondersteunt deze drie pijlers, werkt ermee samen en maakt bruggen (Figuur 1).

Figuur 1: De visie van het instituut

Prevent benadert de thematiek welzijn op het werk steeds vanuit verschillende invalshoeken. Het accent ligt op aspecten zoals risicoanalyse, ergonomie, psychosociale aspecten, gezondheidspromotie, re-integratie, preventiecultuur, etc. Speciale aandacht gaat uit naar de menselijke factor en naar de relatie tussen preventie en performantie.

Prevent wil zijn doelstellingen op een duurzame manier realiseren met de nodige zorg voor de werknemers, de omgeving en de maatschappij in haar geheel.

2 De focus op

In steeds meer bedrijven daagt het besef dat optimale arbeidsomstandigheden niet alleen voordelig zijn voor de werknemers, maar ook voor de onderneming zelf. De gezondheid, het welzijn en de motivatie van de werknemers varen er wel bij. De productiviteit, efficiëntie, kwaliteit en veiligheid nemen toe.

Werkgevers kunnen op verschillende manieren ingrijpen om het welzijn op het werk te verbeteren. Prevent heeft in de loop der jaren een degelijke expertise opgebouwd in verscheidene domeinen van gezondheid en veiligheid op het werk. Het instituut verspreidt die kennis naar belanghebbenden onder de vorm van opleidingen, onderzoek, advies, publicaties of een campagne. Prevent houdt steeds de vinger op de pols om nieuwe risico's op te sporen en strategieën te ontwikkelen om ze te voorkomen.

In 2010 werkte Prevent onder meer rond musculoskeletale aandoeningen, mentale gezondheidspromotie, jobbehoud en re-integratie, preventiecultuur, de kosten en baten van preventie en risico-analyse. Volgende pagina's bieden een overzicht van de activiteiten van Prevent in deze domeinen.

2.1 Ergonomie

Ergonomie streeft naar het zodanig ontwerpen van gebruiksvoorwerpen, technische systemen en taken dat de veiligheid, de gezondheid, het comfort en het doeltreffend functioneren van mensen wordt bevorderd. Een ergonomische werkplek is dus een belangrijke voorwaarde voor optimale arbeidsomstandigheden.

Consult

Prevent heeft in de ergonomie een aanzienlijke expertise ontwikkeld, die we sinds vele jaren ter beschikking stellen in de vorm van opleidingen en consults. In 2010 begeleidden en adviseerden ergonomen van Prevent een tachtigtal ergonomische projecten in bedrijven. Rugscholing van werknemers werd het meest gevraagd.

Opleiding

Naast rugscholing op maat van het bedrijf, organiseerde Prevent in 2010 verschillende ergonomie-opleidingen, waaronder opleidingen voor de preventie van kantoor- en rugklachten, ergonomie van schermen en burelen, etc..

Onderzoek

Musculoskeletale aandoeningen (MSA) worden geassocieerd met werk- en levensomstandigheden, persoonlijke kenmerken en socio-economische status. Succesvolle interventies om de strijd met MSA op het werk aan te gaan, moeten zich dus richten op preventie, (musculoskeletale) gezondheidspromotie en job re-integratie. Prevent onderzoekt voor het netwerk Perosh welke de meest succesvolle interventiestrategieën zijn.

2.2 Gezondheidsbevordering op het werk

Gezondheidsbevordering op het werk is een moderne bedrijfsstrategie om een slechte gezondheid op het werk te vermijden en werknemers bewust te maken over hun gezondheid en welzijn.

Deze gezondheidsgerichte aanpak van het werk is een belangrijke doelstelling van de Strategie van de Europese Unie ter verbetering van de kwaliteit en de productiviteit op de werkplek. Die strategie benadrukt dat een goede gezondheid op het werk kan bijdragen tot een goede volksgezondheid in het algemeen.

Campagne

In 2007 lanceerde het European Network for Workplace Health Promotion de campagne Move Europe, een twee jaar durende campagne over gezondheidsbevordering op het werk. Move Europe focuste op 4 thema's: roken, beweging, gezonde voeding en stress. De vervolgcampagne die tijdens 2010 liep ging dieper in op de bevordering van mentaal welzijn.

Tool

In België verzorgde Prevent de organisatie van de campagne en ontwikkelde de tool Company Health Check, een test die het gezondheidspromotiebeleid in een bedrijf evalueert. Meer dan 400 bedrijven in België vulden de vragenlijst in; ze is bovendien nog steeds beschikbaar en klaar om in te vullen op de website www.move-europe.be. Deze website wordt regelmatig opgefrist met nieuwe tips en goede praktijken rond gezondheids promotie op het werk.

Onderzoek

In opdracht van het Topic Centre Occupational Safety and Health voerde Prevent twee onderzoeksprojecten naar werkgebonden gezondheidsproblemen en naar goede praktijken inzake de globale aanpak van veiligheid en gezondheid op scholen.

2.3 Mentale gezondheid op het werk

De Wereld Gezondheidsorganisatie omschrijft geestelijke gezondheid als 'een toestand van welbevinden die elk individu toelaat zijn of haar ambities te verwezenlijken, met normale stress om te gaan, in staat te zijn om te werken en de mogelijkheden te hebben om een bijdrage te leveren tot de ontwikkeling van de maatschappij waarin hij of zij leeft'. De geestelijke toestand van mensen wordt bepaald door een groot aantal zeer uiteenlopende factoren, waaronder ook de werkomstandigheden, bijvoorbeeld werkgebonden stress.

Op dit ogenblik komen geestelijke gezondheidsproblemen op de vierde plaats als oorzaak van werkongeschiktheid. De WGO gaat ervan uit dat depressies de voornaamste reden van werkongeschiktheid zullen zijn tegen 2020. Men verwacht dat de huidige economische crisis deze evolutie enkel verstrekt.

Onderzoek

Sinds 2008 neemt Prevent deel aan de Europese Hires-projecten in het kader van het Progress-programma van de Europese Commissie. Het eerste Hires-project onderzocht het verband tussen het welzijn van werknemers en herstructureringen. In 2009 was Prevent verantwoordelijk voor het Belgisch luik van Hires Plus, het tweede project dat tot doel had het bewustzijn rond gezondheidsimplicaties van herstructureringen te verhogen en de mogelijkheden binnen het Belgische systeem te bekijken om welzijn op het werk een meer prominente rol te laten spelen bij herstructureringen. In 2010 werden al deze nationale aanbevelingen samengebundeld in een Europees rapport.

Op 1 oktober 2010 ging Hires Public van start. Zoals de naam voorspelt richt dit project zich op de factor welzijn bij herstructureringen in de publieke sector en meer bepaald op de rol van de sociale dialoog in deze processen. Hires Public neemt vier deelsectoren onder de loep: de centrale en lokale overheden, het onderwijs en de openbare ziekenhuizen. Het project loopt af in september 2011.

Campagne

Gezien hun effect op de arbeidsgeschiktheid van mensen zou men verwachten dat mentale gezondheidsproblemen een belangrijk aandachtspunt zijn in de bedrijven. Een beleid ontbreekt echter in de meeste ondernemingen. De campagne Move Europe, Werken aan Mentaal Welzijn, wil bedrijven stimuleren om in mentale gezondheidspromotie op het werk te investeren. Ze is een vervolg op de campagne Move Europe, een initiatief van het European Network for Workplace Health Promotion. Het Belgische luik van de campagne werd gelanceerd op 26 november 2009 en loopt tot 27 januari 2011.

Tool

Speciaal voor de campagne ontwierp Prevent de Mental Health Promotion Check. Deze test analyseert op een handige en snelle manier hoe ver een bedrijf staat inzake mentale gezondheidspromotie. De test blijft gratis ter beschikking op de website www.move-europe.be.

Onderzoek

In opdracht van het Topic Center OSH onderzocht Prevent de succesfactoren én de lacunes van goede praktijken inzake mentale gezondheidsbevordering op het werk.

Opleiding

Ook in het opleidingsaanbod wordt de aandacht voor mentaal welzijn weerspiegeld. PreventAcademy biedt in het academiejaar 2010-2011 twee opleidingen aan rond het thema mentaal welzijn: de opleiding tot preventieadviseur psychosociale aspecten en de opleiding tot vertrouwenspersoon. In verschillende studiedagen komen de preventie van psychische aandoeningen op de werkvloer aan bod alsook psychosociale risico's, crisisopvang bij ingrijpende gebeurtenissen, preventie van zelfdoding en conflicthantering via de methode van Daniel Faulx.

2.4 Disability Management

Ongeveer 15% van de werknemers in België kampt met langdurige gezondheidsproblemen. Deze zijn een belangrijke factor in langdurig ziekteverzuim en zelfs uitsluiting uit de arbeidsmarkt. Hoe langer een werknemer afwezig blijft als gevolg van langdurige gezondheidsproblemen en/of functionele beperkingen, des te kleiner de kans dat hij het werk ooit nog zal hervatten. Dit feit, samen met de hoge kost van absentieïsme voor de werkgevers, de schaarste op de arbeidsmarkt en de betaalbaarheid van de sociale zekerheid maken dat investeren in jobbehoud en re-integratie meer dan ooit noodzakelijk is.

Disability Management is een methodiek die jobbehoud en re-integratie van werknemers met langdurige gezondheidsproblemen bevordert door een tweeledige gecoördineerde aanpak op bedrijfs- en op individueel niveau.

Onderzoek

Met het project DM@Work werkte Prevent, samen met een uitgebreid partnerschap van preventiediensten en sociale partners, de methodiek Disability Management op niveau van het bedrijf verder uit. Voor vier sectoren werd een systematische aanpak rond jobbehoud en re-integratie opgezet: de gezondheids- en welzijnssector, de bouwsector, de (petro)chemie en de Vlaamse overheid. DM@Work ging van start half 2009 en loopt nog tot eind 2011. Het project wordt gesteund door het Europees Sociaal Fonds voor Vlaanderen. ESF verkoos DM@Work to ambassadeur voor het jaar 2011.

Publicatie

DM@Work publiceerde vier praktijkhandboeken: één algemeen handboek voor de gehele privésector en telkens één handboek voor de gezondheids- en welzijnssector, de bouwsector en de (petro)chemie. Deze handboeken ondersteunen bedrijven en dienstverleners bij het opzetten van een systematisch jobbehoud- en re-integratiebeleid. Ze bieden een overzicht van de knelpunten en kansen in de sector, van de wettelijke ondersteuningsmaatregelen, het netwerk van actoren betrokken bij re-integratie en een stappenplan met tools om een beleid te implementeren en uit te voeren. De handboeken zijn beschikbaar in beperkte oplage in gedrukte vorm en in pdf op de website www.disability-management.be.

Deze website werd in het voorjaar van 2010 gecreëerd als onderdeel van DM@Work. Ze biedt achtergrondinformatie bij de methodiek en verzamelt nieuws rond jobbehoud en re-integratie.

Onderzoek

Prevent coördineerde ook een onderzoek naar de duurzame tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap en het beleid dat de Belgische bedrijven errond voeren. Dit project resulteerde in het voorjaar van 2010 in een rapport met praktische tips voor werkgevers en aanbevelingen voor beleidsmakers.

2.5 Jongeren op het werk

De jongeren van vandaag zijn de werknemers en werkgevers van morgen. Bovendien zijn ze door hun gebrek aan ervaring een risicogroep voor arbeidsongevallen. Het is dan ook belangrijk dat werkgevers extra aandacht aan hen besteden en dat jongeren reeds tijdens hun opleiding leren wat veilig en gezond werken is, zodat ze dat later ook doen op de werkvloer.

Onderzoek

Voor het Topic Center Occupational Safety and Health verzamelde Prevent goede praktijken van een globale preventieaanpak op school, zowel voor leerkrachten als leerlingen. De globale preventieaanpak bestaat uit een combinatie van preventiemaatregelen die enerzijds de veiligheid en de gezondheid van leerlingen en leerkrachten in het onderwijs bevorderen en anderzijds de integratie van preventie in het schoolcurriculum beogen.

Campagne

Traditioneel ondersteunt Prevent ook de jobstudentenactie van Preventie&Interim. De actie liep van juni tot september 2010. De voorbije jaren kende de campagne steeds veel succes. Niet alleen namen de deelnemersaantallen jaar na jaar toe, ook nam de frequentie van ongevallen en de ernst ervan merkbaar af.

2.6 Welzijn op het werk in KMO's en bij zelfstandigen

KMO's en zelfstandigen verdienen bijzondere aandacht wanneer het gaat over veiligheid en gezondheid op het werk. De beschikbare tijd en middelen zorgen ervoor dat een doortastend en algemeen preventiebeleid voeren in KMO's minder vanzelfsprekend is dan bij grotere ondernemingen. Toch bestaan ook daar dezelfde risico's. Zelfstandigen worden vaak helemaal genegeerd wanneer het over welzijn op het werk gaat, doordat ze ontsnappen aan de Welzijnswet die werkgevers verplicht arbeidsongevallen aan te geven en een preventief beleid te voeren.

Informatie-sessies

Samen met UCM (l'Union des Classes Moyennes) en Assuralia organiseerde Prevent in het najaar van 2010 vijf informatiesessies voor KMO's in vijf verschillende Waalse steden. In totaal kwamen zo'n 100 bedrijven af op de ochtendsessies rond de kosten en baten van preventiemaatregelen. De meeste bedrijven hadden minder dan tien werknemers in dienst. In 2011 wordt gezocht naar een uitbreiding van deze informatiesessies naar Brussel en Vlaanderen toe.

Publicatie

De samenwerking met UCM uit zich ook op editoraal vlak. Sinds augustus 2010 publiceert UCM maandelijks een artikel van de hand van Prevent in haar blad «Union et Actions». Het magazine bereikt 55.000 leden van UCM. Prevent geeft er praktische informatie en tips aan KMO's rond de verschillende aspecten van het preventiebeleid.

2.7 Veiligheidscultuur

Om de veiligheid in een organisatie te verbeteren kunnen veel inspanningen geleverd worden op vlak van engineering en veiligheidsmanagement. Maar op een bepaald moment raken die verbetermogelijkheden op. Om het nog beter te doen, dient men de focus te verleggen naar het verbeteren van de veiligheidscultuur. Veiligheidscultuur is een subcultuur van de organisatiecultuur die de attitudes en het gedrag van werknemers tegenover veiligheid en gezondheid beïnvloedt.

Onderzoek

Prevent verzamelde alle bestaande strategieën en methodes voor het meten en doorgronden van de veiligheids- en gezondheidscultuur binnen een organisatie, in het kader van een onderzoek voor het Topic Center OSH. Ook voor het Topic Center verzamelde Prevent goede praktijken van betrokkenheid en leiderschap van het management in het preventiebeleid.

Prevent ontwikkelde ook de NOSACQ-tool voor de Belgische markt. De Nordic Safety Climate Questionnaire (NOSACQ) is een instrument voor diagnose en interventie om de status en evolutie in de veiligheidscultuur van een organisatie te evalueren. Hij werd in 2003 door een Scandinavisch team ontworpen. Prevent vertaalde de NOSACQ naar de Belgische context in het Nederlands en Frans. In 2010 werden deze vertaalde versies van de vragenlijst gevalideerd aan de hand van een bevraging van meer dan 1300 werknemers uit zestien verschillende Belgische ondernemingen.

Consult

De NOSACQ-tool wordt door Prevent onder meer gebruikt als een diagnostische tool in het kader van begeleiding en verbetertrajecten op vlak van preventie en welzijn in bedrijven.

2.8 Kosten en baten van een preventiebeleid

Dat arbeidsongevallen kosten met zich mee brengen, daar is iedereen het over eens. Probleem is echter nagaan hoeveel kosten precies en wat de impact van deze kosten is op een onderneming. Met de steun van Assuralia ontwikkelde Prevent in samenwerking met partners in 2008 de PreventMatrix, een model voor het in kaart brengen van de kosten van arbeidsongevallen. Prevent blijft zich interesseren in de vraag naar de impact van veiligheid en gezondheid op het bedrijf en de economie.

Onderzoek

Prevent leidde een twee jaar durende studie naar de kosten en baten van veiligheid en gezondheid op het werk. De studie kreeg de naam benOSH mee: Benefits of Occupational Safety and Health. Ze wordt uitgevoerd in opdracht van het Directoraat-Generaal Werkgelegenheid, Sociale zaken en Gelijke kansen van de Europese Commissie. Tijdens het project worden casestudies uitgevoerd in verschillende bedrijven waarbij de kosten van arbeidsongevallen en werkgerelateerde ziekten wordt berekend. Het project liep af eind 2010.

Prevent nam ook deel aan de economic incentives expert group van het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk. Deze onderzoekt hoe bedrijven via financiële prikkels meer kunnen worden aangespoord tot investeringen in veiligheid en gezondheid op het werk.

Informatie-sessies

Honderd Waalse KMO's namen deel aan de informatiesessies "kosten en baten van preventie" die Prevent samen met UCM en Assuralia organiseerde.

3 Een grote diversiteit in de projecten

3.1 Onderzoek

Prevent verzamelt via onderzoek relevante en actuele kennis uit binnen- en buitenland rond arbeidsrisico's en de preventie van arbeidsongevallen en werkgebonden gezondheidsproblemen. Deze vertaalt Prevent naar de praktijk, zodat de verbetering van het welzijn op het werk kan gebeuren op een wetenschappelijk gefundeerde wijze.

Het onderzoek tracht antwoorden te bieden op vragen zoals:

- hoe evolueren de arbeidsomstandigheden en de sociale, economische en culturele context?
- welke trends doen zich voor?
- wat zijn nieuwe en/of opkomende risico's?
- bestaan er wetenschappelijk onderbouwde preventiestrategieën (goede praktijken) om de risico's te beheersen?

Voor deze onderzoeksactiviteiten werkt Prevent nauw samen met (preventie-)instituten en organisaties uit binnen- en buitenland. Prevent voerde in 2010 onderzoeksprojecten voor onder meer: de Europese Commissie, het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (European Agency for Safety and Health at Work, EU-OSHA), de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO) en het Departement Werk en Sociale Economie van de Vlaamse Overheid.

3.1.1 Topic Centre Occupational Safety and Health

Het 'Topic Centre Occupational Safety and Health', kortweg TCOSH, is een consortium van Europese preventie-instituten die samen opdrachten uitvoeren voor het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (EU-OSHA). Het gaat hierbij om het verzamelen van goede praktijken uit de EU-lidstaten, het voeren van literatuurstudies rond specifieke thema's, het bijeenbrengen van nationale beleidsopties, het up-to-date houden van de website <http://osha.europa.eu>.

Het Topic Centre OSH bestaat uit twee pijlers: in het 'European Risk Observatory' (ERO) worden kwantitatieve onderzoeksprojecten ondergebracht, onder de pijler 'Work Environment' (WE) voert men eerder kwalitatief onderzoek uit (verzamelen van goede praktijken en uitvoeren van literatuurstudies). Prevent is één van de hoofdpartners in het Topic Centre OSH en werkte in 2010 mee aan tal van onderzoeksprojecten.

Prevent nam onder meer volgende projecten voor haar rekening:

- Occupational burden of disease: overview of current methodologies and applications
- Expert analysis on mental health promotion at the workplace
- Case study collection on a 'whole-school approach' combining staff/pupil health and safety and risk education
- Case study collection on Occupational Safety and Health (OSH) and leadership
- Literature review on evidence-based prevention in construction, healthcare and horeca
- State of the art review on safety culture assessment methods
- State of the art review of workplace innovation and OSH performance

Occupational burden of disease - Werkgebonden gezondheidsproblemen

De oorzaken van werkgebonden aandoeningen of ziekten zijn complex. In een aantal gevallen zullen werkgerelateerde factoren de enige oorzaak van de ziekte zijn, maar het is mogelijk dat werkgebonden factoren het risico op de ziekte doen toenemen. Werkgerelateerde aandoeningen zijn een breder concept dan beroepsziekten en omvatten alle ziekten waarbij het werk een oorzakelijke factor is. Vermoed wordt dat de beroepsziektcijfers onderschat worden.

Een consistente en vergelijkende beschrijving van de omvang van werkgerelateerde aandoeningen en beroepsziekten en de hiermee verbonden risicofactoren zijn een belangrijke vereiste voor het voeren van een adequaat preventiebeleid. Het project geeft een overzicht van de gebruikte methoden om de omvang van ziekten en ongevallen in kaart te brengen; het identificeert ziekten en gezondheidsproblemen waarvoor de methodologie gebruikt kan worden en het geeft voorbeelden waarbij de methodologieën gebruikt worden als input voor het beleid en preventiemaatregelen.

Expert analysis on mental health promotion at the workplace - Expertanalyse met betrekking tot mentale gezondheidspromotie op het werk

Dit project bouwt verder op de voorbeelden van goede praktijken over mentale gezondheidspromotie op het werk, die in 2009 werden geïnventariseerd.

De praktijkcases worden geanalyseerd met de bedoeling om gemeenschappelijke succesfactoren te identificeren en lacunes te ontdekken die verder onderzoek vereisen. De analyse wordt aangeboden aan beleidsmakers, experts en werkgevers als ondersteuning bij de implementatie van projecten voor gezondheidspromotie in de bedrijven.

Case study collection on a 'whole-school approach' combining staff/pupil health and safety and risk education – Goede praktijken over een globale preventieaanpak op school

De globale preventieaanpak bestaat uit een combinatie van preventiemaatregelen die enerzijds de veiligheid en de gezondheid van leerlingen en leerkrachten in het onderwijs bevorderen en anderzijds de integratie van preventie in het schoolcurriculum.

Het project identificeert goede praktijkvoorbeelden van een globale preventieaanpak en illustreert deze aan de hand van getuigenissen en interviews. Een selectie van de cases wordt vervolgens geanalyseerd om obstakels en succesfactoren te identificeren. De informatie is nuttig voor beleidsmakers en experts uit het onderwijs en de preventiewereld.

Literature review on evidence-based prevention in construction, healthcare and horeca - Literatuurstudie van "als effectief bewezen" preventiemaatregelen in de bouw, gezondheidszorg en horeca

Dit project maakt via een wetenschappelijke literatuurstudie een lijst op van preventiemaatregelen, goede praktijken en interventies - bij voorkeur deze waarvan de effectiviteit is bewezen (zogenaamde 'evidence-based interventions') - en dit voor drie sectoren: de bouwsector, de gezondheidszorg en de horeca.

In een eerste deelproject worden de bewezen preventiemaatregelen in kaart gebracht voor specifieke risico's zoals het risico op musculoskeletale aandoeningen, struikelen, uitglijden, vallen, lawaai, trillingen, brand- en snijwonden, werken in koude, hitte en andere klimatologische omstandigheden, fysiek belastende arbeidsomstandigheden en ongevallen met transportvoertuigen.

Een tweede deelproject focust op risico's met betrekking tot werkgerelateerde stress, mentale gezondheid en ongewenst gedrag.

Een derde deelproject inventariseert bewezen preventiemaatregelen voor risico's bij blootstelling aan gevaarlijke stoffen.

De preventiemaatregelen worden per sector samengebracht in een rapport met bijhorende vragenlijst. De lijst van maatregelen per sector kan door nationale overheden of verzekeringsorganen gebruikt worden, bijvoorbeeld voor het ontwikkelen van financiële aansporingsstrategieën (zogenaamde 'economic/financial incentives'). Een vorig project met betrekking tot economische aansporingsstrategieën heeft aangetoond dat succesvolle strategieën het aantal arbeidsongevallen en ziekten in de betrokken bedrijven kunnen doen dalen.

Case study collection on OSH and leadership – Goede praktijken over preventie en leiderschap

De doelstelling van dit project is om goede praktijken te verzamelen die de link leggen tussen een actieve betrokkenheid en leiderschap van het management bij het preventiegebeuren in de onderneming en de beperking van het aantal werkgeleerde ongevallen, een daling van het ziekteverzuim en een verhoging van de productiviteit.

Aandachtspunten zijn onder andere een sterke en zichtbare leiding van het hoger management, een actieve betrokkenheid bij het preventiegebeuren die zich onder andere vertaalt in de communicatieprocessen en de managementstructuren, preventie als een duidelijke verantwoordelijkheid van het management, het uitvoeren van een gedocumenteerd preventiebeleid gebaseerd op risico's, werknemersbetrokkenheid en een actief opleidingsbeleid.

State of the art review on OSH culture assessment methods - Statusrapport over analysemethodes van veiligheids- en gezondheidscultuur

Een preventiebeleid wordt mede bepaald door de heersende cultuur binnen een organisatie. Het gaat hier om de ongeschreven regels die bepalen hoe werknemers met elkaar omgaan, samenwerken en communiceren, en welke invloed dit heeft op het risico- en preventieniveau. Er bestaan verschillende strategieën en methodes om de preventiecultuur (de veiligheids-/gezondheidscultuur, 'occupational safety and health culture') van een organisatie te analyseren. Het doel van dit project is om alle bestaande strategieën en methodes voor het meten en doorgronden van de veiligheids- en gezondheidscultuur binnen een organisatie, te verzamelen.

State of the art review of workplace innovation and OSH performance - Statusrapport rond sociale innovatie en preventiebeleid

Sociale innovatie ('social innovation' of 'workplace innovation') gaat over het vernieuwen van de arbeidsorganisatie en het maximaal benutten van competenties van de werknemers, zodat bedrijfsprestaties kunnen worden verbeterd en het aanwezige talent kan worden ontplooid. Binnen dit project wordt een rapport geschreven rond alle bestaande beleidstrategieën en praktijkvoorbeelden binnen Europa om sociale innovatie op het werk, en dus de kwaliteit van de arbeid, te stimuleren en te verhogen. Hierbij wordt specifiek de nadruk gelegd op de impact van innovatieve benaderingen op de veiligheid en gezondheid op het werk.

Facilitation of the economic incentives expert group workshop in Rome and Brussels

De 'Economic Incentives Expert Group' is een groep van experts die door het Europees Agentschap (EU-OSHA) is bijeengebracht om advies te geven over hoe bedrijven in Europa via financiële prikkels (incentives) meer kunnen worden aangezet tot investeringen in veiligheid en gezondheid. In 2010 vonden er twee expert meetings plaats: een in Rome (26 en 27 mei) en een in Brussel (24 november). Deze laatste workshop maakte deel uit van 'The Quality of Working Life Event' dat werd georganiseerd door Prevent in het kader van het Belgische Voorzitterschap van de EU (lees meer hierover onder het hoofdstuk Netwerken en Partners). Prevent ondersteunde het Europees Agentschap met het faciliteren van de meetings en het schrijven van een verslag van beide meetings.

Organisation, facilitation and drafting of minutes of three workshops on maintenance in the framework of a Belgian presidency event

Tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie organiseerde Prevent in opdracht van het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het werk drie workshops over "veilig onderhoud", het Europees campagnethema. De workshops vormden het namiddag gedeelte van een seminarie dat het Agentschap tijdens de preventieweek eind november 2010 in Brussel organiseerde voor deelnemers uit heel Europa.

De workshops behandelden elk een specifiek thema gerelateerd aan het hoofdthema, met name "onderhoud en contractors", "onderhoud en ontwerp" en "onderhoud en gevaarlijke stoffen". Dit laatste thema werd voorbereid in samenwerking met de Kooperationsstelle in Hamburg. Prevent en KOOP maakten een verslag op van de workshops, dat als "Online Seminar Survey" ter beschikking wordt gesteld op de website van het Agentschap.

OSHWiki

Het Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (EU OSHA) is gestart met het uitwerken van OSHwiki of een Wikipedia over Veiligheid en Gezondheid op het Werk. Het Agentschap belastte TCOSH met het uitwerken van een werkplan met de globale structuur, werkwijze, communicatieplan en redactionele richtlijnen. Prevent leidde deze TCOSH taak. OSHwiki wordt een verzamelplaats van kennis over veiligheid en gezondheid op het werk.

OSHwiki zal ook, net zoals de welbekende wikipedia, een meertalig platform zijn waarop experts uit de OSH-community informatie kunnen toevoegen en artikels kunnen becommentariëren. In 2011 gaat TCOSH een aantal artikels uitwerken zodat OSHwiki beschikbaar kan worden gesteld met reeds een ruime basis aan informatie.

3.1.2 Benefits of Occupational Safety and Health (BenOSH)

Prevent leidde een twee jaar durende studie naar de kosten en baten van veiligheid en gezondheid op het werk. De studie kreeg de naam benOSH mee: Benefits of Occupational Safety and Health. Ze werd uitgevoerd in opdracht van het Directoraat-Generaal Werkgelegenheid, Sociale zaken en Gelijke kansen van de Europese Commissie.

Tijdens het project werden casestudies uitgevoerd in verschillende bedrijven; hierbij werden telkens de kosten van arbeidsongevallen en van gevallen van werkgerelateerde ziektes en ongevallen berekend. Het project liep af eind 2010. De voorlopige resultaten van het onderzoek werden voorgesteld tijdens het seminarie 'Benefits of occupational safety and health: towards a sustainable productivity' op 24 November 2010 in het Europees Parlement.

3.1.3 Hires Plus en Hires Public

De Europese Commissie spant zich sinds 2008 in voor onderzoek naar de impact van herstructureringen in bedrijven op het welzijn van werknemers. Het zette drie opeenvolgende projecten op, waarvoor Prevent Belgische partner is: Hires (Health in Restructuring), Hires Plus en Hires Public.

Het project Hires Plus, dat in 2010 werd afgerond, moedigde alle deelnemende lidstaten aan een kritische blik te werpen op de mechanismen die in hun land spelen bij herstructureringen en de relatie met de gezondheid van de betrokken werknemers. Ze formuleerden beleidsaanbevelingen om welzijn op het werk bij herstructureringen een hogere plaats op de agenda te geven. Tijdens het eerste Hires project was men namelijk al tot de conclusie gekomen dat jobonzekerheid een negatieve impact heeft op de werksfeer en motivatie van het personeel. De onzekerheid verbreekt de band tussen werkgever en werknemer en zorgt bij deze laatste voor een pak extra stress, wat tot verhoogd ziekteverzuim en lagere productiviteit kan leiden.

Hires Public spitst zich toe op de rol van de sociale dialoog en haar impact op de gezondheid van werknemers tijdens herstructureringen in de openbare sector. Het project ging van start op 1 oktober 2010 en eindigt op 30 september 2011 met een slotevenement in Brussel.

Tijdens dat jaar zullen de partners in het project elk 2 cases analyseren van herstructurering in de openbare sector. Die wordt opgedeeld in vier deelsectoren: de centrale overheden, lokale overheden, onderwijs en gezondheidszorg. Bij elke case zullen de partners onderzoeken in hoeverre met gezondheidskwesties werd rekening gehouden tijdens het herstructureringsproces. Ze zullen tevens de competenties benoemen waarover sociale partners dienen te beschikken om de impact van herstructureringen op de gezondheid van werknemers te kunnen beperken. De partners worden hierbij bijgestaan door een begeleidende groep van werknemer- en werkgeversvertegenwoordigers.

3.1.4 Move Europe

Prevent is het Belgisch nationaal contactpunt van het European Network for Workplace Health Promotion. In 2010 voerde Prevent in naam van ENWHP de campagne Move Europe – Werken aan Mentaal Welzijn. Het Belgische luik van de campagne werd gelanceerd op 26 november 2009 en loopt af op 27 januari 2011.

Om te meten hoe ver bedrijven staan in hun mentaal gezondheidsbeleid ontwikkelde Prevent de Mental Health Promotion Check. Deze online vragenlijst geeft een bedrijf onmiddellijk een analyse van zijn huidige beleid inzake mentaal welzijn en geeft tips om het te verbeteren. Bedrijven kunnen de vragenlijst nog steeds invullen op www.move-europe.be.

3.1.5 DM@Work

Sinds 2004 neemt Prevent een actieve rol op in Disability Management (DM) door de methodiek te introduceren in België. Disability Management bevordert het jobbehoud en de terugkeer naar het werk van werknemers met langdurige gezondheidsproblemen door een gecombineerde aanpak op individueel en op bedrijfsniveau. Met het project DM@Work, gesteund door het Europees Sociaal Fonds voor Vlaanderen, werkt Prevent de methodiek met betrekking tot het jobbehoud- en re-integratiebeleid op niveau van het bedrijf verder uit. Voor vier sectoren werd een systematische aanpak rond jobbehoud en re-integratie opgezet: de gezondheids- en welzijnssector, de bouwsector, de (petro)chemie en de (Vlaamse) overheidssector.

De resultaten van het onderzoek en de experimenten werden gebundeld in vier praktijkhandboeken die bedrijven en dienstverleners ondersteunen bij het opzetten van een DM-beleid. De handboeken bieden een praktisch overzicht van de relevante wetgeving, een sectorbril op de problematiek en een stappenplan met tools en praktijkvoorbeelden dat de implementatie en uitvoeringen van een DM-beleid begeleidt op bedrijfs- en op individueel niveau. DM@Work startte in april 2009 en loopt nog tot eind 2011. Ondertussen werd DM@Work verkozen tot ESF-ambassadeur.

3.1.6 Duurzame tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap

«Duurzame tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap - Welk beleid voeren de bedrijven?», is een onderzoek in opdracht van het departement Werk en Sociale Economie van de Vlaamse Overheid. Het onderzocht de wijze waarop bedrijven in de praktijk de duurzame tewerkstelling van personen met een handicap aanpakken, om op basis van deze bevindingen aanbevelingen te formuleren voor werkgevers. ACT-Désiron en UCBO-Ugent hielpen Prevent bij de inhoudelijke uitvoering van het onderzoek. Het rapport, met tips voor werkgevers, werd gepubliceerd in mei 2010 op de website werk.be.

3.1.7 Ik wil er wel-zijn

“Ik wil er wel-zijn” is een project van Familiehulp vzw dat als doel heeft het kort ziekteverzuim te verminderen bij familiehulp en in andere thuiszorg of dienstencheque-organisaties. Prevent en ACT Désiron zijn partner van dit project, dat door het Europees Sociaal Fonds voor Vlaanderen wordt gefinancierd. Het project bestaat uit twee luiken. In het eerste luik werd een instrument ontwikkeld om belasting (eigen aan de werkomgeving) en belastbaarheid (eigen aan de medewerker) op mekaar af te stemmen: de TOM-score (Taken Op Maat). In het tweede luik van het project werd een stappenplan ontwikkeld voor het opzetten van een verzuimbeleid. Op die manier wil men ziekteverzuim voorkomen en ervoor zorgen dat medewerkers zich goed voelen op het werk. Prevent werkte voornamelijk mee aan de ontwikkeling van het stappenplan voor een verzuimbeleid en is nu nog partner in de disseminatiefase van het project. “Ik wil er wel-zijn” loopt nog tot eind oktober 2011.

3.1.8 Evaluatie van Europese richtlijnen inzake welzijn op het werk

In opdracht van de Europese Commissie ontwikkelt Prevent, in samenwerking met twee Duitse partners, KOOP en TNS Infratest, een methodologie voor de evaluatie van Europese OSH richtlijnen, toepasbaar op alle lidstaten.

De evaluatiemethodologie moet het mogelijk maken zowel de kwaliteit van de Europese wetgeving inzake veiligheid en gezondheid op het werk als de eigenlijke praktische tenuitvoerlegging van deze wetgeving op de werkplekken te beoordelen. De methodologie zal ook getest worden op de arbeidsplaatsenrichtlijn 89/654/EEG.

In een eerste werkpakket wordt naar indicatoren gezocht die een evaluatie mogelijk maken. Hiervoor wordt gekeken naar bestaande evaluatieinstrumenten, in de eerste plaats in het domein van veiligheid en gezondheid op het werk, maar ook in andere disciplines worden mogelijke bronnen bestudeerd. Aan de hand van de indicatoren wordt zowel een generiek instrument ontwikkeld voor de systematische evaluatie van de wetgeving.

In het tweede werkpakket wordt hoofdzakelijk gewerkt aan de praktische toepassing van de ontwikkelde methodologie op de arbeidsplaatsenrichtlijn. In 27 Europese lidstaten en de EFTA-EEA landen zullen statistische data worden verzameld en een literatuuronderzoek worden verricht. Vervolgens wordt een bevraging bij de belangrijkste stakeholders in de lidstaten en de EFTA-EEA landen georganiseerd, alsook een bevraging bij een representatief staal van werkgevers en werknemers. De resultaten van de beide werkpakketten worden gedocumenteerd aan de hand van 2 rapporten. Het project loopt nog tot einde 2011.

3.1.9 NOSACQ-50

NOSACQ staat voor 'Nordic Occupational Safety Climate Questionnaire'. De NOSACQ-50 is een vragenlijst waarmee kan worden gemeten hoe werknemers naar veiligheid op de werkvloer kijken, hoe ze het gevoerde veiligheidsbeleid ervaren, en in welke mate ze bestaande veiligheidsregels en -procedures in acht nemen. Men spreekt in dit verband ook van het veiligheidsklimaat ('safety climate') binnen een organisatie. De vragenlijst werd ontwikkeld door een groep Scandinavische onderzoekers en initieel getest en gevalideerd in Scandinavië, in verschillende industriële sectoren (bouw- en transportsector, productiebedrijven, gezondheidszorg, etc.).

Prevent vertaalde de NOSACQ naar de Belgische context in het Nederlands en Frans. In 2010 werden deze vertaalde versies van de vragenlijst gevalideerd aan de hand van een bevraging van meer dan 1300 werknemers uit 16 verschillende Belgische ondernemingen.

Prevent fungeert als internationale contactpersoon voor de NOSACQ-onderzoeken in België, en onderhoudt hierbij nauwe contacten met de NOSACQ-hoofdcoördinator in Denemarken (NRCWE, National Research Centre for the Working Environment). De NOSACQ-vragenlijst wordt door Prevent onder meer gebruikt als een diagnostische tool in het kader van begeleiding en verbetertrajecten op vlak van preventie en welzijn in bedrijven.

3.2 Consultancy

Prevent biedt advies, begeleiding en training op maat aan voor verschillende doelgroepen: ondernemingen, sectoren, de overheid, sociale partners, verzekeringsmaatschappijen en externe preventiediensten.

De werkdomeinen in 2010

De activiteiten van het consultancy team zijn gebaseerd op wetenschappelijk getoetste strategieën en methodieken en situeren zich op het niveau van het bedrijfsmanagement, de bedrijfsstructuren en materiële omstandigheden, het mens - werksysteem, de werkorganisatie, de procedures en de preventiecultuur.

In 2010 begeleidden consultants van Prevent bedrijven en organisaties in de volgende domeinen:

- Ergonomie
- Veiligheid(cultuur)
- Human Resources
- Stress en psychosociale aspecten
- Gezondheidspromotie
- Welzijn, veiligheid en gezondheid op het werk

3.3 Publicaties

Prevent ontwikkelt tal van informatieproducten en -diensten. Het instituut informeert over de actualiteit en relevante onderwerpen via websites, e-zines en tijdschriften en webbased tools. Het publiceert onderzoeksrapporten en praktische leidraden onder de vorm van checklists en andere (elektronische) tools. Prevent ontwerpt ook sensibiliseringsmateriaal zoals brochures, folders, affiches, campagnes en tools. Op vraag van de klant creëert het instituut ook producten op maat.

3.3.1 Websites

PreventNet

De website van Prevent, www.prevent.be, is een belangrijk uithangbord. De website geeft informatie over de verschillende producten en diensten van het instituut, bevat artikels, wetgeving en goede praktijken over het ruime domein van welzijn op het werk en geeft toegang tot PreventDoc, het online documentatiecentrum. Bepaalde delen zijn afgeschermd en enkel de betalende abonnees hebben via een gebruikersnaam en wachtwoord toegang. Verder is het ook mogelijk om online te bestellen, vragen te stellen, tijdelijk te registreren. In 2010 werd gestart met de vernieuwing van de website zowel op het vlak van beheer als van lay-out. De nieuwe website komt in de loop van 2011 online

BeSWIC

BeSWIC (www.beswic.be) is het internetportaal van het Belgisch Kenniscentrum over het Welzijn op het werk. BeSWIC is het Belgisch steunpunt van het Europees netwerk van het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk. Prevent heeft de thematische rubriek Ergonomie opgesteld die in 2010 online is geplaatst.

3.3.2 Elektronische nieuwsbrieven

PreventMail

PreventMail informeert de abonnees dagelijks over de nieuwe wetgeving en de krantenberichtgeving over welzijn op het werk. Daarnaast brengt de nieuwsbrief berichten uit de actualiteit en aankondigingen van internationale preventie-instituten. PreventMail kan op heel veel belangstelling rekenen en bewijst dat de elektronische berichtgeving sneller en meer interactief werkt dan een papieren uitgave. Sinds januari 2010 is een nieuwe vormgeving voor PreventMail in gebruik.

PreventSelect

PreventSelect geeft gebruikers op maat van hun interesseprofiel een overzicht van de nieuwe literatuurwinsten in het documentatiecentrum.

PreventFlash

PreventFlash is een maandelijkse elektronische nieuwsbrief voor de arbeidsongevallenverzekeraars, met onder andere een overzicht van literatuurwinsten en de nieuwe wetgeving.

3.3.3 Gedrukte publicatie

PreventFocus

Het maandblad PreventFocus speelt in op actuele tendensen in welzijn op het werk. Het blad brengt vooral achtergrondinformatie, diept een aantal aspecten uit via reportages en interviews en geeft toelichting bij preventieonderwerpen.

Sinds januari 2010 verschijnt PreventFocus in een nieuw kleedje. Het magazine brengt nu meer praktische en beknopte artikels opgedeeld in verschillende rubrieken: Uit de praktijk, Actualiteit&Onderzoek, Tools&Methodes, Mensen&Preventie, Wetgeving, Op de werkvloer, Focus en Dossier. Daarbij komen nog extra, korte rubrieken over elektronische tools, onderzoek in de kijker en ergonomie.

Elk jaar maakt de redactie een aantal specials. In 2010 ging PreventFocus in op de thema's vallen, thermische omgevingsfactoren, chemische stoffen en transport.

PreventMemo

PreventMemo is een maandelijkse steekkaart die op twee bladzijden een concreet onderwerp toelicht. De onderwerpen die in 2010 aan bod kwamen zijn: veiligheidsschoenen, moederschapbescherming, veiligheidsharnas, chloor, ergonomische aanpak van de werkpost, geweld en agressie op het werk, graafmachines, trillingen, werken in kunstmatige koude, industriële hoge druk reiniger.

PreventActua

PreventActua is een tweewekelijkse nieuwsbrief voor preventiedeskundigen, arbeidsgeneesheren, ergonomen, voorzitters en leden van het comité voor preventie en bescherming op het werk. De nieuwsbrief brengt actualiteit en praktische informatie uit het ruime domein van veiligheid, gezondheid en welzijn op het werk. PreventActua wordt ondersteund door een redactiecomité dat de contacten verzorgt met het terrein.

De artikels uit PreventFocus, PreventMemo en PreventActua zijn online beschikbaar op www.prevent.be.

Operatie Veiligheid

Operatie Veiligheid is een maandblad voor werknemers. Het is het meest gelezen Prevent-blad. Naast arbeidsveiligheid komen ook veiligheid thuis en verkeersveiligheid aan bod.

3.3.4 Praktische werkinstrumenten

PreventLex

Prevent werkt samen met uitgeverij UGA aan de online toepassing Preventlex die de volledige wetgeving over welzijn op het werk toegankelijk maakt. Een redactie met beide partners, FOD WASO, Prebes en PVI adviseert over de teksten die opgenomen worden.

De website www.preventlex.be koppelt de troeven van het internet (actualiteit, toegankelijkheid) aan de kwaliteiten van de uitgave (handige trefwoorden, overzichtelijkheid). Naast de wetgeving biedt de website ook referenties naar de literatuur en adressenlijsten van erkende organismen.

In 2010 werd werk gemaakt van een wekelijkse update van de teksten zodat de gebruikers steeds kunnen rekenen op een actuele stand van zaken. Ook werd de rubriek In de praktijk verder uitgebreid met een module rechtspraak en een reeks nieuwe titels in de reeks Focus op: Focus op kunstmatige optische stralingen, Focus op het gezondheidstoezicht, Focus op chemische agentia, Focus op roken op de werkplek.

3.3.5 Sensibiliseringsinstrumenten

De campagne 2011

Voor het uitbouwen van een informatie- en sensibiliseringsbeleid kunnen bedrijven een beroep doen op een uitgebreide collectie affiches en campagnemiddelen. Het jaarlijkse campagnepakket bevat een agenda, tips voor acties en affiches over drie thema's.

In 2010 werden de thema's uitgewerkt voor de campagne 2011: gevaarlijke producten, work-life balance en ademhalingsbescherming.

Het thema van gevaarlijke producten stond in de kijker. Dit had alles te maken met het feit dat de etikettering en verpakking van gevaarlijke producten onder invloed van de Europese regelgeving grondige wijzigingen ondergaat.

Het campagnepakket 2010 (uitgewerkt in 2009) behandelde de thema's: veilig onderhoud, alcohol en drugs op het werk en bescherming van de ogen.

3.3.6 Didactische instrumenten

Hoe gevaarlijke producten herkennen ?

Om de bedrijven te helpen bij het informeren van de werknemers over de nieuwe etikettering en verpakking van gevaarlijke producten ontwikkelde Prevent niet enkel het campagnepakket, maar ook een aparte affiche en informatiefolder.

De folder toont op een bevattelijke wijze wat de betekenis is van de etiketten op gevaarlijke producten, welke risico's ze aanduiden en welke preventie maatregelen nodig zijn. De folder toont zowel de oude als de nieuwe symbolen. Op die manier is het een prima hulpmiddel om informatie over dit onderwerp in de onderneming te verspreiden. De folder "Hoe gevaarlijke producten herkennen?" is bovendien ook in het Engels uitgewerkt.

PreventStart

Prevent werkte in samenwerking met het multimedialbedrijf Opikanoba een e-learning tool uit over veiligheid en gezondheid op het werk.

Nieuwe werknemers in het bedrijf of werknemers die hun basiskennis over arbeidsveiligheid en –gezondheid willen aanvullen of opfrissen, leren door middel van deze tool op eigen tempo de verschillende risico's op de werkvloer in te schatten en de gepaste maatregelen te nemen om ongevallen te voorkomen. De werkgever selecteert op maat van elke werknemer welke van de 11 beschikbare modules relevant zijn: actoren in het bedrijf, werkhouding, heffen en tillen, intern transport, elektriciteit, brand en explosie, ongeval, orde, netheid en hygiëne, arbeidsmiddelen, machines en gereedschappen, ladders en stellingen, gevaarlijke producten en veiligheidssignalisatie.

Elk bedrijf kan bovendien de tool personaliseren door het toevoegen van een logo, noodnummers etc. De demo is beschikbaar op het webadres <http://prevent.opikanoba.com>.

3.4 Informatie

Prevent brengt informatie- en kennisbehoeften van verschillende doelgroepen in kaart en stelt daarop informatie gericht beschikbaar via on line databases en een documentatiecentrum. Het instituut beschikt over een Working Life Service Centre, een documentatiecentrum en een multimediacentrum.

3.4.1 Working Life Service Centre

Het Working Life Service Centre werd opgericht in 2008. Via een netwerk van interne en externe experts formuleert het Working Life Service Centre een antwoord op technische en juridische vragen inzake preventie. Zo wordt er gepersonaliseerd advies aangeboden aan PreventAssist abonnees. Een selectie van de vragen en antwoorden zijn beschikbaar op het PreventForum op de website www.prevent.be/p/preventforum.

3.4.2 Documentatiecentrum

Het documentatiecentrum biedt ondersteuning voor het beantwoorden van de vragen van het Working Life Service Centre. Het documentatiecentrum inventariseert tevens de nieuwe wetgeving en publicaties in verband met welzijn op het werk. Het resultaat is een uitgebreide databank, die ter plaatse en via het internet kan worden geraadpleegd.

Het centrum is vrij toegankelijk op afspraak en documenten kunnen geraadpleegd en ontleend worden. PreventAssist abonnees krijgen de informatie toegestuurd.

In het afgelopen jaar zijn er 355 boeken, 799 artikels en 138 eindwerken in de databank ingebracht.

3.4.3 Multimediacentrum

In 2010 heeft Prevent de collectie audiovisuele middelen verder geactualiseerd met de bedoeling het dvd-aanbod te verruimen en specifieke thema's aan te boren. De collectie werd verrijkt met 20 nieuwe dvd-titels. Er werd een dvd-catalogus aangemaakt die raadpleegbaar is op de Prevent website.

Een comité met vertegenwoordigers van de arbeidsongevallenverzekeraars adviseert de mediatheek over de aankoop van nieuwe dvd's en andere audiovisuele hulpmiddelen.

3.5 Training

Prevent ontwikkelt en organiseert opleidingen in het Nederlands en het Frans onder de naam Prevent Academy. Bij Prevent Academy staan Safety & Security en Health en Environment gelinkt aan het welzijn op het werk centraal. Het opleidingsaanbod omvat wettelijk erkende opleidingen, praktijkgerichte opleidingen, workshops, studiedagen en opleidingen op maat van het bedrijf.

Prevent Academy organiseert in samenwerking met de KU Leuven een breed aanbod aan wettelijk erkende opleidingen en actuele studiedagen voor preventieadviseurs en milieucoördinatoren. Dit uitsluitend Nederlandstalig opleidingsaanbod wordt aangeboden onder de noemer Lucina Opleidingen.

3.5.1 Opleidingen

In 2010-2011 staan volgende opleidingen op het programma:

Welzijn op het werk

- Connaissances de base pour les conseillers en prévention
- Basiscursus voor preventieadviseurs
- Opfriscursus voor de preventieadviseur
- Multidisciplinaire basisopleiding ter voorbereiding van de specialisaties tot preventieadviseur (Lucina Opleidingen)
- Module multidisciplinaire de base
- Preventieadviseur niveau 1 (Lucina Opleidingen)
- Preventieadviseur niveau 2 (Lucina Opleidingen)
- Specialisatiemodule tot preventieadviseur in de psychosociale aspecten (Lucina Opleidingen)
- Formation aux risques psycho-sociaux
- Opleiding tot vertrouwenspersoon
- Toolboxmeeting in de praktijk
- Le toolbox meeting
- Preventie van vallen en struikelen
- 5S, een methode die leidt tot een veilige werkplaats
- Analyse et gestion des risques : quels choix pour mon entreprise ?
- Méthodes d'analyse des accidents et des incidents du travail
- L'accueil des travailleurs
- Les moyens et techniques de communication pour le conseiller en prévention
- Disability Case Manager

Ergonomie

- Preventie van rugklachten (train the trainer)
- Preventie van kantoorklachten
- Adviseur ergonomie
- Prévention des troubles musculo-squelettiques (TMS) et maux de dos
- Prévention des TMS et des maux de dos pour le personnel infirmier et soignant
- Formation de formateurs à la prévention des TMS et des maux de dos pour le secteur des soins de santé
- Ergonomie de bureau
- Protection des maux de dos et des TMS (formation générale)
- Protection des maux de dos et des TMS – Secteur de la construction
- Protection des maux de dos et des TMS – Secteur de la petite enfance
- Protection des maux de dos et des TMS – Secteur de l'aide à domicile
- Protection des maux de dos et des TMS – Secteur des soins de santé
- Préserver son "capital-dos"

Hygiëne

- Adviseur arbeidshygiëne
- Specialisatiemodule tot preventieadviseur in de arbeidshygiëne (Lucina Opleidingen)

Milieu

- Milieuoördinator niveau A (Lucina Opleiding)
- Milieuoördinator niveau B (Lucina Opleiding)
- Milieuoördinator niveau A, via overgangsniveau (Lucina Opleiding)
- Energiedeskundige type A

Veiligheid

- Module tot veiligheidscoördinator voor preventieadviseurs (Lucina Opleiding)
- Veiligheidscoördinator niveau A (Lucina Opleiding)
- Veiligheidscoördinator niveau B (Lucina Opleiding)
- Veiligheidscoördinator niveau A, via overgangsniveau (Lucina Opleiding)
- Veiligheidscoördinator op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen niveau A (Lucina Opleiding)
- Veiligheidscoördinator op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen niveau B (Lucina Opleiding)

3.5.2 Studiedagen

In 2010-2011 worden volgende studiedagen aangeboden:

Welzijn op het werk

- Preventie van psychische aandoeningen op de werkvloer
- Crisisopvang bij ingrijpende gebeurtenissen
- Preventie van zelfdoding
- Conflicthantering via de methode van Daniel Faulx
- Workshop voor de vertrouwenspersoon: persoonlijke effectiviteit bij opvang en bemiddeling
- Communicatie op de werf
- Update voor de preventieadviseur
- Bouwen aan welzijn, werfbezoek
- Les risques psycho-sociaux
- Travailler avec des intérimaires
- Le risque routier en collaboration avec l'IBSR
- Le risque routier professionnel. Quels enjeux pour l'entreprise? Quelles responsabilités pour le conseiller en prévention?
- Les premiers secours (le nouvel arrêté royal)
- Le code pénal social
- Bilan législatif de l'année

Milieu

- Impact van nieuwe milieunormen op oppervlaktewater
- De nieuwe registratie van chemische stoffen
- Reach, CLP... Quelles conséquences pour le conseiller en prévention?

4 In contact met de omgeving

Prevent heeft ook oog voor de schakel tussen de expertise die binnen Prevent ontwikkeld wordt en de klanten die de producten en diensten van Prevent gebruiken. Het marketing team van Prevent stuurt de ontwikkeling aan van nieuwe producten en diensten en ontwerpt promotieacties.

Als instituut onderhoudt Prevent heel wat contacten met netwerken en partners in binnen- en buitenland. Het Public Affairs team ontwikkelt actieplannen ten behoeve van specifieke doelgroepen en stakeholders; het communiceert eveneens met de omgeving door middel van nieuwsbrieven en perscontacten.

4.1 Nieuwsbrieven

Prevent publiceert twee nieuwsbrieven om de klanten en partners te informeren over de nieuwe ontwikkelingen binnen het instituut.

4.1.1 PreventInfo

PreventInfo verschijnt viermaal per jaar en wil een band leggen tussen Prevent en al zijn klanten en contacten. Het blad bevat hoofdzakelijk nieuws over de activiteiten van het instituut. De nieuwsbrief verschijnt in 3 talen: Frans, Nederlands en Engels (enkel elektronisch).

4.1.2 PreventNews

PreventNews is een elektronische tweewekelijkse nieuwsbrief met een aantal korte berichtjes uit de actualiteit, tips voor de lezers en nieuws over de producten en diensten van Prevent. PreventNews verschijnt in het Frans en Nederlands. Inschrijven kan onder meer via de website www.prevent.be.

4.2 Pers

In 2010 verstuurde Prevent zes persberichten over diverse onderwerpen naar de nationale – en éénmalig ook Luxemburgse – pers. Dat leidde tot zo'n 20 bijdragen in dag-, week- of maandbladen (11), op websites (9), op de radio (1) en enkele vermeldingen in agenda's van lokale tv-zenders.

In één geval op vier haalde Prevent de media met berichten over stress en mentaal welzijn op het werk. Ook de lancering van de website www.disability-management.be, de bijdrage over opkomende risico's naar aanleiding van de Werelddag voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk op 28 april 2010 en vragen rond werken bij erg koud weer gaven aanleiding tot meerdere nieuwsberichten.

4.3 Netwerken en partners

4.3.1 Netwerk-event “The Quality of Working Life”

Van 24 tot en met 26 november 2010 vonden in het kader van het Belgisch EU-Voorzitterschap in Brussel verscheidene workshops en conferenties plaats rond actuele topics in welzijn op het werk.

Op uitnodiging van Prevent organiseerden verscheidene Europese netwerkorganisaties (ENWHP, ENE-TOSH, ENSHPO, PEROSH, EANPC en ISHCCO), het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (EU OSHA), en VCA-Besacc een seminarie, conferentie of meeting. Uiteenlopende topics kwamen aan bod: economische incentives, kosten en baten van preventie, geweld in het onderwijs, veiligheidscoördinatie, onderhoud, van onderzoek naar praktijk, ... Sommige meetings waren enkel op uitnodiging, andere waren volledig vrij toegankelijk voor het publiek.

De driedaagse besloot met een colloquium in het Europees Parlement, georganiseerd door Prevent. Tijdens dit colloquium brachten een aantal deskundigen hun visie op duurzaam werk, elk vanuit hun specifiek expertisedomein. Aan bod kwamen thema's als de nationale strategieën inzake welzijn in de verschillende EU-landen, duurzaam werk als basis voor duurzaam ondernemen, welzijn op het werk en de link naar maatschappelijke gezondheidszorg en tewerkstelling, preventie en re-integratie, en het zoeken naar verdere synergieën om het hoofd te bieden aan de nieuwe uitdagingen inzake welzijn op het werk.

ESA astronaut Frank De Winne sloot het colloquium af met een toespraak over zijn ervaring met extreme arbeidsomstandigheden, de omgevingsfactoren en de psychosociale druk tijdens zijn OasISS missie in de ruimte.

4.3.2 Belgische partnersorganisaties en netwerken

4.3.2.1 De arbeidsongevallenverzekeraars

Prevent heeft gedurende vele jaren een succesvol samenwerkingsverband uitgebouwd met de arbeidsongevallenverzekeraars verenigd in de schoot van Assuralia. Het instituut ondersteunt de preventiediensten van de arbeidsongevallenverzekeraars met informatie en advies. Bovendien biedt de financiële ondersteuning van de verzekeraars de mogelijkheid om een aantal collectieve acties uit te werken zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen van kennis, het beheer en de uitbouw van het documentatie- en informatiecentrum, het opzetten van informatie- en sensibiliseringscampagnes ten behoeve van KMO's (Pro-Safe) en jongeren op het werk.

Elk jaar organiseert Prevent voor de adviseurs van de preventiediensten van de arbeidsongevallenverzekeraars een thematische studiedag. In 2010 werd was de aandacht gericht op de relatie tussen stress en arbeidsongevallen.

4.3.2.2 Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

In 2004 hebben Prevent en de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg een samenwerkingsprotocol ondertekend. In het kader hiervan heeft de FOD WASO Prevent belast met de ondersteuning van het Belgisch luik van het informatienetwerk dat door het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk wordt uitgebouwd. Prevent werkt hiervoor nauw samen met het nationale Focal Point (het officiële contactpunt van België met het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk) bij de uitbouw van de BeSWIC website. Prevent stelde de rubriek ergonomie op die in 2010 online ging. Prevent zetelt ook in de Hoge Raad voor Preventie, Bescherming en Welzijn op het Werk.

4.3.3 Europese netwerken

Door een betere uitwisseling van informatie en ervaringen en door het creëren van synergieën inzake kennisontwikkeling en kennisoverdracht kunnen belangrijke schaalvoordelen gerealiseerd worden. Daarom streeft Prevent naar een hechtere samenwerking op Europees niveau, gericht op steeds meer concrete projecten.

4.3.3.1 Topic Centre Occupational Safety and Health

Het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk heeft als doel om informatie die verband houdt met veiligheid en gezondheid op het werk te verzamelen en te analyseren en ervoor te zorgen dat er steeds meer informatie beschikbaar wordt. Het Agentschap heeft tot taak de arbeidsplaatsen in Europa veiliger, gezonder en productiever te maken en vooral om een effectieve preventie-cultuur in de werkomgeving te bevorderen.

Prevent speelt een actieve rol in het Topic Centre Occupational Safety and Health. Het TC OSH is een consortium van Europese instituten die samen opdrachten uitvoeren voor het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk. Het gaat hierbij om het verzamelen van goede veiligheids- en gezondheidspraktijken uit de EU-lidstaten, het uitvoeren van literatuurstudies rond specifieke thema's, het bijeenbrengen van nationale beleidsopties, het up-to-date houden van de website <http://osha.europa.eu>, etc.

4.3.3.2 European Network for Workplace Health Promotion

Het European Network for Workplace Health Promotion, kortweg ENWHP, is een Europees netwerk dat de uitwisseling van goede praktijken inzake de bevordering van de gezondheid van de werknemers coördineert. Prevent kreeg de rol van National Contact Office voor België en werkt actief mee aan verschillende projecten van het netwerk. In 2010 werd beslist dat Prevent vanaf 2011 de rol op zich neemt van secretariaat van het netwerk.

Tijdens het netwerk-event "The Quality of Working Life" verzamelde ENWHP haar leden voor een interne meeting.

Gedurende 2010 organiseerde Prevent het Belgische luik van de campagne Move Europe – Werken aan mentaal welzijn. Ze startte op 26 november 2009 en loopt af op 27 januari 2011.

4.3.3.3 Partnership for European Research on Occupational Safety and Health

Prevent is lid van PEROSH, het Partnership for European Research on Occupational Safety and Health. Dit is een Europees netwerk van preventie- en onderzoeksinstituten uit verschillende lidstaten dat gericht is op de onderlinge uitwisseling van onderzoeksresultaten en -informatie en de uitwerking van gemeenschappelijke onderzoeksprojecten.

Sinds 2008 herbergt Prevent het wetenschappelijk secretariaat van PEROSH. Het secretariaat zorgt voor de dagelijkse coördinatie, de ontwikkeling en opvolging van de netwerkactiviteiten in samenspraak met het PEROSH-management.

Daarnaast is het secretariaat ook het aanspreekpunt voor de EU en andere internationale en nationale actoren voor het opzetten van een proactieve dialoog met de stakeholders op internationaal en nationaal vlak.

Het secretariaat werkte in 2010 mee aan diverse open consultaties van de Europese Commissie en zorgde onder meer voor de opvolging van de negen onderzoeksprojecten die binnen het netwerk werden opgezet.

In 2010 werd er ook een nieuwsbrief ontwikkeld waarin de partners informeren over nieuwe onderzoeksprojecten en de resultaten ervan. Deze nieuwsbrief is te raadplegen via www.perosh.eu/p/newsletter.

Als onderdeel van het "The Quality of Working Life"-event organiseerde PEROSH een seminarie over de uitdagingen voor welzijn op het werk voor het komende decennium. Het seminarie "Research in Action" bracht Europese onderzoekers en beleidsmakers samen om te bespreken hoe de relatie tussen empirische kennis over een gezonde en veilige werkplek en de daadwerkelijke implementatie op de werkvloer kan verbeterd worden. Het verslag van het seminarie is online beschikbaar op de PEROSH website www.perosh.eu/p/proceedings-ria

Tenslotte nam Prevent in 2010 deel aan enkele onderzoeksprojecten binnen Perosh:

- European practices in the management of ageing workers
- Success factors of workplace health intervention strategies to tackle musculoskeletal disorders (projectleider)
- Expanding zero accident vision to European context - Interlinking research and networking
- Well being and work

Deze projecten startten in 2009 en hebben een looptijd van 2 tot 3 jaar.

4.3.3.4 European Network of Safety and Health Practitioner Organisations

ENSHPO, het «European Network of Safety and Health Practitioner Organisations», is een netwerk van vertegenwoordigers van de belangrijkste organisaties van preventiedeskundigen uit de EU-lidstaten. Prevent is coördinator van het Belgische luik van het netwerk.

Tijdens het netwerk-event "The Quality of Working Life" organiseerde ENSHPO het seminarie "Towards an European harmonized qualification for Occupational Safety and Health professionals (ENSHPO EuroSHM and EUSAFE project)".

4.3.3.5 European Association for National Productivity Centres

Prevent vervult de rol van secretariaat-generaal van EANPC, de European Association for National Productivity Centres. Het EANPC is samengesteld uit nationale productiviteitscentra of hun equivalent uit Oostenrijk, Italië, Slowakije, Finland, Cyprus, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Bulgarije, België, Frankrijk, Tsjechië, Polen, Roemenië en Turkije. Het netwerk ijvert voor een symbiose tussen productiviteit en economische groei met focus op kwaliteit en innovatie van de arbeid.

Van 2 tot 5 november 2010 organiseerde het EANPC de editie 2010 van de Europese Conferentie over Productiviteit, tijdens het 16de Wereldcongres over Productiviteit in Antalya, Turkije. Het thema van het gemeenschappelijk congres was "Productiviteit op het kruispunt van een sociaal, economisch en ecologisch duurzame wereld". Thema's die tijdens het congres aan bod kwamen waren onder meer duurzame groei en ontwikkeling; de rol van opleiding en training in duurzame productiviteit; de economische crisis: sociale impact en rol van productiviteit; innovatie.

Gastheer Kerim Ünal van het Turks productiviteitscentrum MPM kon terugblikken op een succesvolle conferentie met meer dan 700 deelnemers uit 20 landen. Tijdens de openingssessie bracht Prof. em. Frank Pot een interessante bijdrage over de manier waarop innovatie op de werkplek een bijdrage kan leveren tot meer productiviteit en gelijktijdig tot een verbetering van de arbeidsomstandigheden. 42 deelnemers mochten de prestigieuze World Academy of Productivity Science Award in ontvangst nemen.

Het Wereld Productiviteit Congres is een tweejaarlijks initiatief van de World Confederation of Productivity Science (WCPS). Het WCPS verzamelt wereldwijd individuen en organisaties rond het thema productiviteit en welvaart. De organisatie wil optreden als katalysator en facilitator voor de invoering van beleidsmaatregelen, infrastructuur, methodologieën en hulpmiddelen die landen en regio's helpen hun volle potentieel te ontwikkelen inzake sociale, economische en ecologische productiviteit.

4.3.3.6 European Network on Education and Training in Occupational Safety and Health

Prevent is lid van het European Network on Education and Training in Occupational Safety and Health. ENETOSH ijvert voor een stevige integratie van veiligheid en gezondheid in alle opleidingsniveaus. Ook promoot het een competentiestandaard om de kwaliteit van opleiders in veiligheid en gezondheid te waarborgen.

Voor "The Quality of Working Life" organiseerde ENETOSH een graag bijgewoond seminarie over geweld door derden in het onderwijs.

4.3.4 Internationale netwerken

Mede door de globalisering overstijgt preventie niet alleen de nationale, maar ook de Europese grenzen. Prevent heeft dan ook niet nagelaten om ook op dit niveau de nodige samenwerkingen en netwerken uit te bouwen.

4.3.4.1 International Social Security Association

Prevent werkt sinds vele jaren samen met de preventiecommissie van de International Social Security Association (ISSA). Het instituut is voorzitter van de Informatiesectie, met de steun van het CCOHS (Canadian Centre for Occupational Health and Safety) en het CIOP (Centralny Instytut Ochrony Pracy), de Poolse instelling voor veiligheid en gezondheid op het werk.

Prevent nam als informatiesectie in 2010 deel aan werkgroepen over demografie, KMO's en de werkgroep film. Het trof tevens voorbereidingen voor de organisatie van het Film en Multimediafestival in Istanbul in september 2011. Hiervoor maakte het een Facebookpagina aan.

4.3.4.2 Internationaal Informatiecentrum CIS/BIT

Prevent vertegenwoordigt het Internationaal Informatiecentrum CIS/BIT in België. Het instituut stuurt eigen publicaties door voor opname in de CIS-database en heeft rechtstreeks toegang tot de complete collectie van CIS. Prevent geeft ook de maandelijkse CIS Newsletter uit die verspreid wordt onder de vertegenwoordigers van meer dan 140 nationale centra over de hele wereld.

4.3.4.3 De «Sheffield groep»

Prevent maakt eveneens deel uit van de zogenaamde «Sheffield group». Dit is een informele groep bestaande uit de directeurs van een twintigtal preventie-instituten van over de gehele wereld. De groep bespreekt de verschillende nieuwe ontwikkelingen op het vlak van studie en onderzoek inzake veiligheid, gezondheid en welzijn op het werk.

4.3.4.4 International Disability Management Standards Council

Prevent maakt deel uit van de International Disability Management Standards Council (IDMSC) en is lid van de raad van bestuur van de organisatie. Samen met het Canadese National Institute for Disability Management and Research (NIDMAR), wereldwijd dé referentie op het vlak van disability management, organiseert Prevent een opleiding voor disability management in België. Prevent is opgenomen in het internationale disability management netwerk. Daarin zitten naast Canada onder andere het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Oostenrijk, de Verenigde Staten, Australië en Nieuw-Zeeland.

4.3.5 PreventLux

Sinds 10 januari 2005 ontwikkelt Prevent officieel activiteiten in het Groothertogdom Luxemburg via de Luxemburgse vzw PreventLux. De statuten van de vereniging werden gepubliceerd in de «mémorial» van 21 februari 2005.

Net als het moederhuis Prevent wijdt PreventLux zich, als centrum gericht op de bevordering van het welzijn op het werk, aan de uitwerking van middelen en activiteiten die kunnen bijdragen tot de preventie van arbeidsongevallen en beroepsziekten en tot de verbetering van het welzijn op het werk.

PreventLux streeft actief naar samenwerking met verschillende partners op het terrein om activiteiten op te zetten. Het centrum wenst het overleg op gang te brengen met organisaties zoals de sociale partners, de arbeidsongevallenverzekeraars, de externe diensten, de onderwijsinstellingen en de overheid. Hierdoor zal het overigens mogelijk zijn een schaalvoordeel te realiseren en te komen tot de verwezenlijking van gemeenschappelijke doelstellingen.

PreventLux heeft een samenwerkingsverband met de Luxemburgse overheid ondertekend. Deze bepaalt dat PreventLux de activiteiten van de "Inspection du Travail et de Mines (ITM)" ondersteunt via opleidingen, dossiers, campagnes en het ter beschikking stellen van documentatie. n.

5 Mensen en middelen

5.1 De mensen

De structuur van het PreventConsortium bestaat uit de moeder-vzw Prevent en de dochter-vzw's Prevent Academy for Working Life en PreventLux Centre de Promotion du Bien-être au Travail.

Op 31 december 2010 had het PreventConsortium 36 werknemers in dienst. Daarnaast wordt regelmatig beroep gedaan op een groot netwerk aan externe medewerkers, voornamelijk auteurs en lesgevers.

Bij de vaste werknemers bij Prevent zijn 13 mannen en 23 vrouwen. Vier werknemers werken volgens een deeltijds regime en twee werknemers zijn met loopbaanonderbreking.

5.1.1 De organisatiestructuur

De structuur van Prevent is gebaseerd op een projectorganisatie die zich richt op de markt en die de creatie, realisatie en implementatie van de verschillende producten en diensten van Prevent ondersteunt.

Deze projectorganisatie vormt de ruggengraat van het werkprogramma van Prevent dat opgebouwd is rond een aantal deelprogramma's of centra zoals publicaties, informatie, training, consultancy, onderzoek, monitoring, public affairs en marketing; elk project wordt in één van de clusters van het werkprogramma ondergebracht. Ook de analytische boekhouding en het kennismanagement systeem worden volgens dit concept gestructureerd.

De functionele organisatie bestaat naast de algemene directie en de aantal staffuncties (human resources, quality, finance en office & facility) uit drie departementen met elk een eigen specifieke expertise namelijk: het Publishing & Information Department, het Consultancy & Research Department en het Corporate Communication Department. De trainingactiviteiten werden ondergebracht in Prevent Academy for Working Life vzw dat samen met PreventLux Centre de Promotion du Bien-être au Travail asbl deel uitmaakt van de PreventGroep.

5.1.2 Het Work Programme Team

Een bijzondere rol in de nieuwe organisatiestructuur is weggelegd voor het Work Programme Team (WPT). Het team bestaat uit de coördinatoren van de verschillende clusters of centra (Publishing, Training, Information, Consultancy, Research, Monitoring, Public Affairs en Marketing) en wordt geleid door twee ervaren Prevent medewerkers.

Het Work Programme Team wil de communicatie en informatieuitwisseling tussen de centra stimuleren. Het team wil een synergie creëren en een voedingsbodemp bieden voor innoverende projecten en producten.

5.1.3 De directie

Het directiecomité van het PreventConsortium was op 31 december 2010 als volgt samengesteld:

- Marc De Greef - gedelegeerd bestuurder
- Karla Van den Broek - directeur Publishing & Information
- Rik Op De Beeck - directeur Research & Consultancy
- Veronique De Broeck - directeur Corporate Communication

Contactgegevens

U kan contact opnemen met een Prevent medewerker op volgend e-mailadres: voornaam.naam@prevent.be of telefonisch op +32 2 643 44 44.

5.2 Het kwaliteitssysteem

Met het oog op de productie van producten en diensten van een hoogwaardige en constante kwaliteit, heeft de Prevent groep een kwaliteitssysteem geïmplementeerd, gebaseerd op de ISO 9001 kwaliteitsnorm. De implementatie van het systeem wordt ondersteund door een interne kwaliteitsmanager.

Het kwaliteitssysteem wordt voortdurend geëvalueerd en daar waar nodig aangepast en bijgestuurd. Het geheel wordt gecertificeerd door middel van een ISO kwaliteitscertificaat.

5.2.1 Scope

Het kwaliteitssysteem is gericht op het ontwikkelen, verzamelen, mobiliseren en overdragen van kennis inzake preventie en welzijn op het werk en dit door middel van:

Innovatie

- Opvolgen van de nieuwe ontwikkelingen en evoluties
- Uitbouwen van kennis en inzichten
- Ontwikkelen van nieuwe producten en diensten

Studie en onderzoek

- Stimuleren, coördineren of zelf uitvoeren van studie- en onderzoeksprojecten
- Opvolgen en vertalen van bestaand nationaal of internationaal wetenschappelijk onderzoek

Monitoring

- Verzamelen van cijfermateriaal inzake arbeidsongevallen, beroepsziekten, toepassing van het preventiebeleid, enz
- Verwerken, analyseren, interpreteren en vergelijken van het cijfermateriaal

Informatie

- Beheer en uitbouw van een degelijke vakbibliotheek met de nodige databanken en netwerken
- Verspreiden van algemene en gepersonaliseerde informatie, via onder andere het Internet en het Working Life Service Centre.

Publicaties en didactische hulpmiddelen

- Samenstellen en uitgeven van tijdschriften, dossiers, werkinstrumenten, brochures, affiches,
- Aanmaken van audio-visueel materiaal (video, interactieve cd-rom)
- Ontwikkelen van didactische pakketten

Voorlichting en sensibilisatie

- Uitwerken, coördineren en ondersteunen van voorlichtings- en sensibilisatiecampagnes
- Organiseren en meewerken aan tentoonstellingen
- Inschakelen van de massa-media zoals TV, radio, kranten en tijdschriften

Opleidingen en studiedagen

- Ontwikkelen en organiseren van opleidingsprogramma's
- Organiseren van studiedagen, workshops, colloquia en seminars

Consultancy

- Adviseren van de ondernemingen en instellingen bij de ontwikkeling en implementatie van hun preventiebeleid, voornamelijk op projectmatig vlak
- Ondersteunen van de intermediaire organisaties zoals de sociale partners, de preventiediensten van de arbeidsongevallenverzekeraars, de externe diensten voor preventie en bescherming, de overheidsdiensten

Coördinatie en overleg

- Organiseren van de coördinatie en het overleg tussen de verschillende betrokken instellingen en organisaties in België
- Organiseren van de coördinatie ten aanzien van de internationale instellingen en organisaties

5.3 De middelen

5.3.1 Het resultaat over 2010

In februari 2005 werd PreventLux opgericht, een vzw naar Luxemburgs recht. Hierdoor kwam het bestaande Luxemburgs marktaandeel van Prevent terecht bij PreventLux, dat voor de ontwikkeling van de producten en diensten in Luxemburg een beroep doet op de ondersteuning van Prevent. In 2008 werd de Prevent Academy for Working Life vzw opgericht; deze vzw houdt zich uitsluitend bezig met de organisatie van open opleidingen inzake veiligheid, gezondheid en welzijn op het werk. Aangezien de drie entiteiten over dezelfde directie beschikken, kunnen ze als een consortium beschouwd worden, zodat de resultaten kunnen worden geconsolideerd op het niveau van de groep.

Het PreventConsortium heeft in 2010 een globale omzet gerealiseerd van 4.791.950 €; dit is een stijging van 2,3 % ten overstaan van de resultaten van 2009. Het geconsolideerde resultaat van het consortium over het jaar 2010 bedraagt 5.139€ (Tabel 1).

Tabel 1: De geconsolideerde resultaten van het PreventConsortium

KOSTEN	2009	2010
Diensten en diverse goederen	1.989.114	2.232.068
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	2.617.538	2.441.166
Afschrijvingen	119.408	106.387
Voorzieningen voor risico's en kosten	-63.449	-14.048
Andere bedrijfskosten	1.313	11.083
Financiële kosten	5.232	9.880
Uitzonderlijke kosten	389	275
Resultaat	13.621	5.139
Totaal	4.683.167	4.791.950

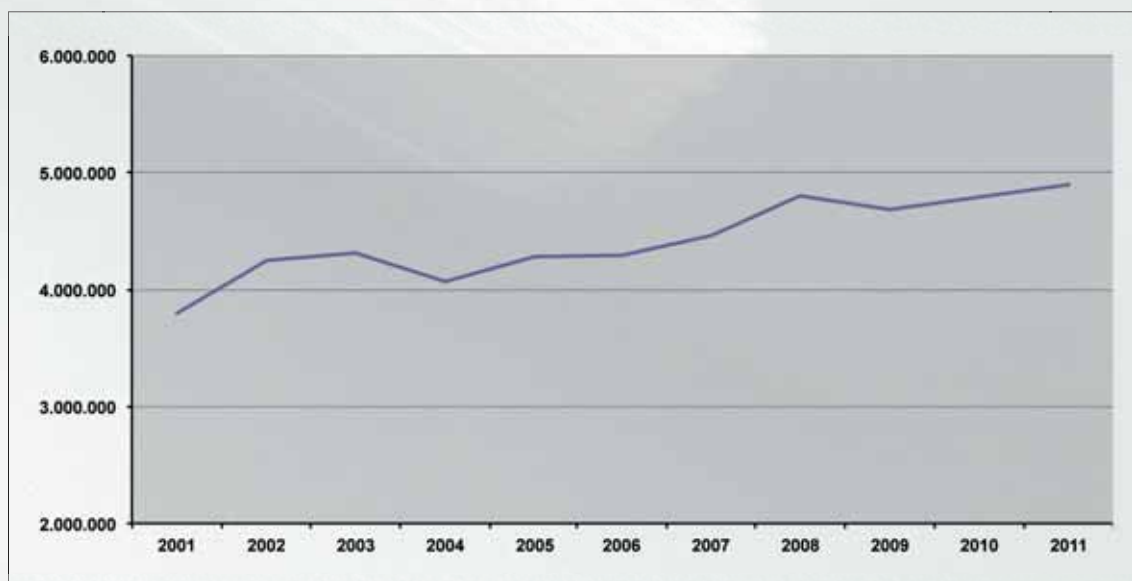
OPBRENGSTEN	2009	2010
Omzet	4.681.068	4.791.033
Financiële opbrengsten	2.099	917
Totaal	4.683.167	4.791.950

5.3.2 De evolutie van de middelen

Over de periode 2001 – 2010 evolueerden de geconsolideerde financiële middelen van het PreventConsortium in stijgende lijn. Na de economische en financiële crisis kon het consortium de daling van de omzet waarmee het in 2009 werd geconfronteerd ombuigen in een lichte stijging van de verkoop van producten en diensten.

Er wordt verwacht dat het economisch herstel ook in 2011 een positieve impact zal hebben op de verkoop van producten en diensten. Het budget voor 2011 bedraagt dan ook 4.900.000 €, een lichte stijging in vergelijking met het resultaat over 2010 (Figuur 2).

Figuur 2: De evolutie van de financiële middelen

5.4 Het bestuur

Ere-voorzitters

Wilfried Beirnaert
Roger Dillemans
Jean-Pierre Dupret

Voorzitter

Tony Vandeputte

Vice-voorzitter

Jean-Claude Debussche

Gedelegeerd bestuurder

Marc De Greef

Bestuurders

Annemie Callebaut
Philippe Courouble
Jacqueline De Baets
Geert De Smet
Serge Demarrée
Christian Deneve
Gust Luyckx
Philippe Mairiaux
Dirk Melotte
Patrick Michel
Agnes Pirard
Patrick Van Obergen
Othmar Vanachter

Commissaris

Frédéric Verset

Instituut voor preventie
en welzijn op het werk

Gachardstraat 88/4
B-1050 Brussel
T +32(0)2 643 44 44
F +32(0)2 643 44 40
prevent@prevent.be
www.prevent.be